

NÁRODNÁ RADA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
IV. volebné obdobie

Číslo

Návrh

skupiny poslancov Národnej rady Slovenskej republiky

n a o d v o l a n i e

predsedu Národnej rady Slovenskej republiky Pavla Pašku

Návrh uznesenia:

Národná rada Slovenskej republiky podľa
čl. 89 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky

odvoláva

Pavla Pašku z funkcie predsedu Národnej
rady Slovenskej republiky

Bratislava november 2007

ODÔVODNENIE

I.

Dňa 30. októbra 2007 Národná rada Slovenskej republiky rozhodovala hlasovaním v druhom čítaní o vládnom návrhu novely zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (tlač 386).

V zmysle § 37 ods. 1 zákona č. 350/1996 Z.z. o rokovacom poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o rokovacom poriadku“) pristúpila Národná rada SR najskôr k hlasovaniu o pozmeňujúcich a doplňujúcich návrhoch uvedených v spoločnej správe výborov (tlač 386a). V rámci hlasovania o návrhoch zo spoločnej správy bol schválený návrh pod bodom 34, ktorý menil a doplňal v 92. bode čl. IV vládneho návrhu novely zákona o sociálnom poistení ustanovenie § 123e.

Po hlasovaní o návrhoch zo spoločnej správy pristúpila Národná rada SR k hlasovaniu o pozmeňujúcich a doplňujúcich návrhoch podaných v rozprave. Pozmeňujúci návrh 9/1 poslankyne Ivety Radičovej, ktorého obsahom bolo vypustenie § 123e v čl. IV, bode 92 vládneho návrhu zákona bol riadne schválený. Z prítomných 131 poslancov hlasovalo za 129 poslancov, 1 poslanec hlasoval proti a 1 poslanec nehlasoval (hlasovanie č. 336). Pri tomto hlasovaní sa neuplatnil postup predvídaný v § 37 ods. 1 zákona o rokovacom poriadku, podľa ktorého, „ak prijatý pozmeňujúci a doplňujúci návrh vylučuje ďalšie pozmeňujúce a doplňujúce návrhy, už sa o nich nehlasuje.“ Potom ako spravodajkyňa Jana Vaľová uviedla hlasovanie o predmetnom návrhu poslankyne I. Radičovej, dal predsedajúci schôdze Pavol Paška o tomto návrhu hlasovať a tento návrh bol v hlasovaní riadne schválený.

Národná rada následne v zmysle § 84 ods. 2 zákona o rokovacom poriadku rozhodla, že vládny návrh zákona prerokuje v treťom čítaní ihneď (hlasovanie č. 344). Napriek tomu, že pri § 123e prišlo k schváleniu dvoch kontradiktórnych návrhov, Národná rada nevyužila možnosť danú § 85 ods. 3 zákona o rokovacom poriadku a nevrátila návrh zákona do druhého čítania, kde by uvedená chyba mohla byť odstránená.

V záverečnom hlasovaní v treťom čítaní bol vládny návrh novely zákona o sociálnom poistení schválený. Za návrh hlasovalo 76 poslancov, proti hlasovalo 55 poslancov (hlasovanie č. 345).

Dňa 2. novembra 2007 bol na internetovej stránke Národnej rady SR publikovaný čistopis novely zákona o sociálnom poistení, ktorý neobsahoval schválený pozmeňujúci návrh poslankyne I. Radičovej. Dňa 5. novembra 2007 predseda Národnej rady Pavol Paška na tlačovej konferencii priznal, že čistopis zákona bol takto pripravený na jeho pokyn. V tejto súvislosti uviedol: „[á]no rozhodol som, lebo som tu na to“. Svoje rozhodnutie potvrdil aj v televíznej relácii Na telo dňa 11. novembra 2007, kde vyhlásil: „Bolo to moje rozhodnutie“.

Pod tlakom opozičných politických strán a odborných vyjadrení sa predseda NR SR rozhodol zaslať prezidentovi na podpis zákon v takej verzii, ako ho Národná rada schválila. Ani vtedy však nepriznal svoju chybu a vyhlásil, že takéto riešenie snád' upokojí „túto búrku v pohári vody“.

Svojimi krokmi a následnými vyhláseniami sa predseda NR SR Pavol Paška diskvalifikoval na funkciu predsedu zákonodarného orgánu.

II.

Podľa čl. 72 ústavy je Národná rada SR jediným zákonodarným orgánom. Ústava, ani žiadne zákony nepriznávajú osobitnú zákonodarnú právomoc predsedovi Národnej rady. Predseda Národnej rady nemôže svojvoľne meniť zákony, ktoré boli riadne zákonodarným orgánom schválené. Takýto postup predsedu Národnej rady vyjadruje elementárnu neúctu k ústave a k princípom parlamentnej demokracie, ktoré naša ústava vyjadruje.

Skutočnosť, že o návrhu poslankyne I. Radičovej sa nemalo dať hlasovať poukazuje na zlyhanie predsedu NR SR (a spravodajkyne) pri vedení schôdze. Táto procesná chyba nebola do záverečného hlasovania napravená. Ústavný a zákonný rámec však neumožňuje túto procesnú chybu napraviť po schválení návrhu zákona v treťom čítaní.

Tento záver potvrdzuje aj judikatúra Ústavného súdu Slovenskej republiky. Podľa rozhodnutia Ústavného súdu SR pod sp.zn. Pl. ÚS 48/03: *„Poslednou možnosťou na nápravu procedurálnych pochybení národnej rady a jej orgánov pri prerokovaní návrhu zákona je podľa názoru ústavného súdu hlasovanie poslancov o návrhu zákona (najmä podľa § 86 zákona o rokovacom poriadku). Ak počas tohto hlasovania dôjde k schváleniu návrhu zákona napriek pretrvávajúcim procedurálnym pochybeniam v predošlých štádiách zákonodarného procesu, treba vychádzať z toho, že zákon bol riadne schválený. Záverečným hlasovaním poslancov podľa názoru ústavného súdu môže dôjsť ku konvalidácii takýchto procesných chýb, ak sa v spojitosti s týmto hlasovaním nevyskytnú už ďalšie chybné postupy, napríklad opakované hlasovanie, napriek tomu, že predošlé hlasovanie bolo v súlade so zákonom o rokovacom poriadku a opakovanie by malo len odstrániť zjavný omyl alebo vecnú chybu v zákone“*. Podľa ústavného súdu *„takýto názor zodpovedá podľa názoru ústavného súdu nielen suverénnemu postaveniu národnej rady, ale aj princípom právneho štátu vyjadreným v čl. 1 ods. 1 ústavy“*.

Rozhodnutie ústavného súdu už nemohlo byť jasnejšie. Následné vyjadrenia všetkých ústavných právnikov, ktorý sa k veci vyjadrovali (P. Kresáka, D. Nikodýma, R. Procházku, J. Drgonca), o neústavnosti postupu predsedu NR SR P. Pašku len dokumentujú odborný konsenzus v tejto otázke.

Snaha predsedu NR SR P. Pašku zmeniť znenie riadne schváleného zákona je precedens, ktorý v 18-ročnej tradícii slobodného parlamentu nemá obdobu. Tolerancia tohto postupu by bola neúctou k princípom parlamentnej demokracie.

III.

Ďalšími dôvodmi na odvolanie predsedu NR SR Pavla Pašku sú skutky, ktoré dokumentujú jeho neúctu k pravidlám parlamentarizmu, ako aj k našim občanom. Ide najmä o tieto skutočnosti:

- nerešpektovanie vôle občanov prejavenej v petícii za rešpektovanie názoru slovenskej verejnosti na smerovanie verejného zdravotného poistenia a zdravotníctva (tlač 457) a v petícii na ochranu druhého piliera dôchodkového sporenia, a ich zaradenie do programu schôdzí Národnej rady SR až po schválení návrhov zákonov, ktorých sa priamo týkali,

- rezignácia na výkon kontrolnej funkcie parlamentu vo vzťahu k vláde, čoho príkladom je neprítomnosť členov vlády na interpeláciách poslancov v priamom rozpore s § 130 ods. 7 zákona o rokovacom poriadku,
- spôsob vedenia schôdzí Národnej rady SR, na ktorých opakovane prichádza k snahe obmedziť slobodu vystupovania opozičných poslancov.

IV.

Predseda Národnej rady SR je vrcholným reprezentantom zákonodarnej moci. Napriek tomu, že je tradične nominantom parlamentnej strany z vládnej koalície, pri výkone svojej funkcie by mal vystupovať nestranne tak, aby bolo zrejmé, že zastupuje všetkých poslancov. Pri výkone svojej funkcie sa samozrejme môže dopustiť aj nesprávneho rozhodnutia. Ak by svoje rozhodnutie zo dňa 2. novembra 2007 predložil v podobe, ktorá nebola parlamentom schválená, označil P. Paška za chybu, za ktorú by sa ospravedlnil poslancom a občanom Slovenska, návrh na jeho odvolanie z funkcie by zrejme nebol dôvodný. Predseda NR SR P. Paška však naďalej trval na správnosti svojho rozhodnutia a vyhlásil, že „si stále myslím, že aj jeho výklad je možný a správny“ (SME, 6. 11. 2007, s. 2). Čistopis zákona predložil v schválenej podobe len vzhľadom na „kritiku opozície a médií“. Kroky a vyjadrenia P. Pašku sú urážkou všetkých poslancov a občanov, ktorých zastupujú. Keďže predseda parlamentu naďalej považuje svoj postup za správny vzniká riziko jeho recidívy aj v budúcnosti. Poslanci Národnej rady nemôžu mať istotu, že sa rovnaký postup pri inom zákone nezopakuje znovu. Potvrdzujú to aj jeho slová v televíznej relácii dňa 11. novembra: „A keby som to mal robiť zajtra, tak urobím opäť tak“.

Z uvedených dôvodov skupina poslancov považuje návrh na odvolanie Pavla Pašku z funkcie predsedu Národnej rady Slovenskej republiky za plne dôvodný.